

Příloha k protokolu o SZZ č. Diplomand: ...Veronika Vítková.....
Vysoká škola: ...FF JU v Českých Budějovicích.....
Katedra: ...Ústav romanistiky..... Aprobace: ŠJ - AJ.....
Datum odevzdání posudku: ...1. 6. 2009..... Recenzent: Doc. PhDr. Hedvika Vydrová
Vedoucí diplomové práce: PhDr. Helena Zbudilová, PhD.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Obraz mezilidských vztahů ve vybrané tvorbě Álvara Pomba

(téma)

Veronika Vítková svou práci pojala tematologicky. Ve zvolených pěti románech španělského básníka a prozaika Álvara Pomba se zabývá námětem, který považuje za klíčový: vztahy mezi lidmi v po frankistickém Španělsku. Tyto vztahy vymezuje podle jejich povahy a soustředí se na ty, které jsou v Pombově románové tvorbě stěžejní a také nejfrekventovanější. Jde především o vazby rodinné, milostné a přátelské, méně pracovní a sociální. Z toho také vyplývá pozornost věnovaná postavám děl, jejich funkci v příběhu a ve významovém poselství díla. Pokus o jejich typologickou klasifikaci je založen na shodách a rozdílech narativních prostředků, kterými jsou utvářeny.

Práce má vzestupnou tendenci. První dvě kapitoly, které informují o osobnosti a díle Álvara Pomba v souvislostech španělské literatury po roce 1975, kdy skončila éra frankismu, trpí některými obvyklými slabostmi podobných pasáží - kompilačním charakterem, závislostí na použitých zdrojích informací (projevuje se i v kalcích ze španělštiny: „editorial“ místo „nakladatelství“, str. 8; nebo závažnějším a opakovaným ponecháním španělského „novela“ místo „román“, str. 7, 10, 12) i nepřesnými nebo neobratnými formulacemi (spisovatel a písař, str. 11 nahoře). Ale na druhé straně je třeba autorce přiznat, že má cit pro uměřený rozsah kontextových pasáží i množství informací, které v nich chce předložit..

Nejrozsáhlejší částí práce je třetí kapitola, v níž autorka postupně představuje spleť příběhů a jejich protagonisty v pěti románech. Její čtenářské zaujetí dílem Álvara Pomba je patrné i z četných citací Pombových próz, uváděných jak v originále tak ve vlastním, vesměs zdařilém překladu. Před čtenářem vystupuje plasticky svět zmařených vztahů mezi rodiči a dětmi, sourozenci, muži a ženami, milenci a přáteli. Svět určovaný více niternými pohyby vjemů, emocí a myšlenek než vnějšími historickými a společenskými souvislostmi. Přesto diplomantka postihuje i tyto charakteristiky, v díle spíš naznačené než explicitní (převaha „nezařazených“ hrdinů, intelektuálů na jedné straně a povalečů na druhé, neúplných rodin, společensky tabuizované sexuality, majetkových vztahů a sociálních antagonismů). Zároveň se snaží postavy odlišit nejen podle atributů a rolí v příběhu, ale také způsobů jejich narativního utváření (přímá a nepřímá charakteristika, postava-subjekt, postava-objekt,

postava-definice, postava-hypotéza; str. 22-29 a další). Tady, podle mého názoru, Veronika Vítková nevyužila plně možnosti, které si sama vytvořila. Především mohla více zdůraznit právě ony teoretické pasáže jako jistá východiska svého rozboru a objasnit smysl použitých termínů (převzatých z Hodrové). Ne zcela využity jsou také některé nesporně zajímavé postřehy o jménech postav (např. symbolika jmen - César, mnohost pojmenování některých hrdinů – Kus-Kús, která jistě souvisí s jejich hledáním identity, atd.). Ale naproti tomu se role jmen přeceňuje v konstatováních o všednosti (Julián, str. 19 nahoře aj.). Mnohé citáty z rozebíraných děl jsou využity spíše pro ilustraci děje než jako doklad specifických narativních prostředků (subjektivní vyprávěcí perspektiva proti objektivní, dialog, vnitřní monolog ap.). Nevyužita zůstala také souvislost postava – výpravný prostor, která se třeba v románu *El héroe de las mansardas de Mansard* již počínaje titulem (a citovanou vstupní pasáží) přímo nabízí. Bylo by třeba možné se k tomuto problému vrátit při obhajobě.

Naproti tomu závěrečná 4. část práce přináší hutný, sevřený a zobecňující výklad: narušené vztahy mezi lidmi jako ústřední téma zvolených Pombových románů; klasifikace těchto vztahů; postavy jako nositelé dynamiky jejich proměn; mužský a ženský princip; homosexualita a hledání identity; projekce na časové ose minulost-přítomnost-budoucnost. Velice zajímavá je podkapitola o principech soudržnosti Pombových postav a zasloužila by ještě další rozvedení. V každém případě tuto kapitolu pokládám za stěžejní.

Ještě k celku práce. Postrádám zdůvodnění výběru románů, které se staly základem reflexe. A nemyslím, že v pasážích, které už nejsou informativní, ale analytické a interpretační, má smysl uvádět každé dílo konstatováním, že bylo kladně hodnoceno kritikou.

Práce je doplněna odpovídající bibliografií. Připomínku bych měla k odkazům na ni. Na jedné straně mi připadají redundantní (např. při zmínce o tabuizaci sexu ve španělské frankistické společnosti odkaz na Gran Enciclopedia de España – str. 7; nebo při údajích o díle Á. Pombo odkaz na Wikipedii – str. 8, při hodnocení jeho děl na záložky španělských vydání – str. 10), na druhé straně by možná neškodil větší nebo zřetelnější poukaz na použité analytické a teoretické práce.

Přes tyto připomínky pokládám diplomní práci Veroniky Vítkové za přínosnou a doporučuji ji přijmout k obhajobě. Hodnotím ji mezi výbornou a velmi dobrou, konečný výsledek bude záležet na obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

doc. PhDr. Hedvika Vydrová, v.r.

.....
podpis recenzenta diplomové práce

